

Asia: VN/6450/2019

Eesitys alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta

I Keskeiset ehdotukset

- **Kommentteja ja näkemyksiä lakiuudistuksen keskeisistä ehdotuksista**

-

II Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (Toimeenpanolaki)

- **Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 3 §)**

-

- **Ovatko alueiden kehittämisen tavoitteet selkeät ja kestävät pitkällä aikavälillä? (2 §)**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

Ehdotamme lisäyksiä säännöskohtaisten perustelujen seuraaviin kohtiin:

2§ 2 mom.

”Aluekehittämisen kaikkien toimien tavoitteena on edistää kaikkien oikeutta osallistua, kehittyä ja saada palveluita sekä vähentää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä. Erilaisuuteen perustuva monimuotoisuus olisi nähtävä hyödynnettävissä olevana voimavarana. Sosiaaliseen osallisuuteen kuuluu yhteisöön osallistuminen ja siinä osallisena eläminen yhdenvertaisesti muiden kanssa. Sosiaalinen osallisuus aluekehittämisen tavoitteena tarkoittaa muun muassa osallisuutta

työelämään. Sosiaalisen osallisuuden kääntöpuolena on sosiaalinen syrjäytyminen. Syrjäytymisellä tarkoitetaan yhteisöllisen toiminnan ulkopuolelle joutumista. Osallisuuden lisääminen voi olla sekä yksilön aktivointia, että yhteisöllisen osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksien lisäämistä. Rakennetun ympäristön esteettömyydestä ja digitaalisten palvelujen saavutettavuudesta huolehtimalla voidaan lisätä kaikkien yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia.”

2§ 3 mom.

”Elinympäristöön vaikutetaan muun muassa kaavoituksella ja rakentamisen ohjauksella, joilla myös tulee edistää ilmastonmuutoksen hillintää, luonnon monimuotoisuuden turvaamista, luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä ihmisten yhdenvertaisuutta”

2§ 4 mom.

”Alueen kehittyneisyyseroja vähentäviä toimenpiteitä voisivat olla alueen infrastruktuuriin, rakennetun ympäristön esteettömyyden, erilaisten palvelujen saatavuuden ja riittävien tieto- ja liikenneyhteyksien turvaaminen.”

- **Ovatko viranomaisten vastuut ja roolit selkeästi määritelty?**

-

- **Saako 15 §:stä kokonaiskuvan maakuntien liittojen alueiden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä?**

-

- **Onko maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) rooli, tehtävät ja päätöksenteko selkeästi määritelty? (17, 18 ja 19 §)**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

Ehdotamme lisäyksiä säännöskohtaisten perustelujen seuraaviin kohtiin:

15§ 6 mom.

”... kohdassa säädettäisiin liiton tehtävästä koordinoita luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa sekä laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä ja vastata suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa ... Käytännössä liitot laativat eri tahojen kanssa yhdessä esimerkiksi vapaaehtoisia maakunnan energia-

, ilmasto- ja yhdenvertaisuusstrategioita tai -selvityksiä, joilla edistetään kestävän ja hiilineutraalin kehityksen sekä laadukkaan elinympäristön tavoitteita.”

15§ 9 mom.

”Asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen haluttaisiin vahvistaa nykyisestä. Osallistuminen on käytännössä usein välillistä erilaisten yhteistyöfoorumien kautta, mutta voisi jatkossa olla laajempia ryhmiä kiinnostavaa osallistamisen keinojen kehittyessä. Nykyisiä aluekehittämisen yhteistyöfoorumeita ovat esimerkiksi nuorisovaltuustot tai vastaavat. Rakennetun ympäristön esteettömyydestä ja digitaalisten palvelujen saavutettavuudesta huolehtiminen lisää asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua maakunnan kehittämiseen.”

- **Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan erityisohjelmista (osaamiskeskusohjelma (OSKE, vuosina 1994–2013), aluekeskusohjelma (AKO, v. 2001–2009) ja viimeisimpänä koheesio- ja kilpailukykyohjelma (KOKO, v. 2010–2013). Näkemyksiä ehdotuksesta tai ohjelmien tarpeesta jatkossa? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 30 §)**

-

- **Onko maakuntaohjelman asemasta säädetty riittävästi? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 34 §)**

-

- **Näkemyksiä ehdotuksesta luopua maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasta? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 33 §)**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 3

-

- **Ovatko eri viranomaistahot ja yhteistyöohjelmien hallinnointi määritelty selkeästi?**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä. Näkemyksiä luopua äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 47 §:n 2 mom.)

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

III Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (Rahoituslaki)

- Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 2 §)

-

- Onko viranomaisten toimivalta määritelty selkeästi?

-

- Onko toimivallasta välittävänä toimielimenä säädetty riittävästi?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

-

- Onko tukimenettelystä säädetty selkeästi ja riittävällä tasolla?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

-

Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 3

-

- Onko erillinen luku kansallisen vastinrahoituksen erityissäännöksistä tarpeellinen?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- Onko eri viranomaisten tarkastusoikeudet määritelty selkeästi?

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 6

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa alueiden kehittämistä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanoa ja hankkeiden rahoittamista koskevan lainsäädännön uudistamisesta?

Kommentit ja näkemykset

-

Hätönen Johanna

Invalidiliitto ry - Petri Pohjonen, pääjohtaja ja Terhi Jussila, järjestöjohtaja